

INNOVATIE IN LANDBOUW OP LAAG PITJE

- **1 procent boeren en tuinders innoveert**
- **Vooral tuinbouw ontwikkelt nieuwe producten**

Slechts 1 procent van de boeren en tuinders investeert als eerste in nieuwe producten of productieprocessen. Dat blijkt uit de Innovatiemonitor van Wageningen Economic Research (voorheen LEI). Die hield een enquête onder duizend land- en tuinbouwbedrijven die deel uitmaken van het bedrijfsinformatienetwerk van het instituut.

De tuinbouw heeft relatief veel innovators, bijna 5 procent van de bedrijven. De innovators investeren bijvoorbeeld in nieuwe soorten snijbloemen en potplanten, in nieuwe verwerkingslijnen van groenten en bloemen en in nieuwe technieken voor het verwarmen en koelen van de kassen.

In de landbouw kom je nauwelijks vroege investeerders in vernieuwingen tegen. Wel vroege volgers. Die groep wordt gedomineerd door de akkerbouw (18 procent), gevolgd door de glastuinbouw (9 procent) en melkveehouderij (7 procent). Akkerbouwers, die goede jaren achter de rug hebben, investeren vooral in zonnepanelen en precisielandbouw. De melkveehouders anticipeerden op het einde van het melkquotum, met nieuwe stallen waarin het voeren en melken is geautomatiseerd. Var-

kenshouders en pluimveehouders innoveren relatief weinig. Vooral de varkenshouders hebben beroerde jaren achter de rug, waardoor ze niet konden investeren.

Een ander verschil tussen de land- en tuinbouw is dat tuinders nieuwe producten ontwikkelen en boeren nauwelijks. Een enkele pluimveehouder investeert in een innovatieve welzijnsstal om bijvoorbeeld eieren onder een merknaam af te zetten. Voorlopers investeren wel in vernieuwingen in het productieproces, bijvoorbeeld in gps-gestuurde apparatuur, camera-gestuurde sorteermachines en energiezuiniger apparatuur.

Het aandeel vroege en late volgers neemt toe, constateert onderzoeker Ruud van der Meer van Wageningen Economic Research, maar het aantal echte innovators in de land- en tuinbouw groeit niet. Dat schommelt al jaren rond de 2 procent en kwam in 2014 uit op 1,1 procent.

Als ze carte blanche hadden, zouden akkerbouwers vooral investeren in kostenbesparingen van inputs en nieuwe gewasbeschermingsmiddelen. Tuinders willen vooral nieuwe gezonde producten ontwikkelen, terwijl de veehouders vooral zouden willen investeren in diergezondheid, in de vorm van lager antibioticagebruik, betere stalrichting en vaccins tegen dierziekten. Vooral geldgebrek en complexe regelgeving houden hen tegen, aldus de onderzoekers. **AS**